

Nieuwsbrief Drentsche Aa

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over het watersysteemplan Drentsche Aa. Het watersysteemplan is een overkoepelend waterplan voor het Drentsche Aa-gebied met als doel aan te geven hoe op korte en langere termijn om te gaan met het watersysteem van de Drentsche Aa. Het waterschap maakt dit plan samen met betrokkenen in het Drentsche Aa-gebied. Op 19 juni hebben hierover in Rolde twee gebiedsbijeenkomsten plaatsgevonden. In deze nieuwsbrief kijken we terug op de bijeenkomsten en leest u de mening van betrokkenen bij het project. Deze keer zijn dat: Harm van Rhee van Boermarke Gasteren, Herman Thijs van Provincie Drenthe, Olaf Jansen van gemeente Assen en Pim Brocades van Milieufederatie Drenthe.

Terugblik gebiedsbijeenkomsten

Op dinsdag 19 juni werden twee gebiedsbijeenkomsten gehouden. 's Middags vond de bijeenkomst plaats met gemeenten, provincie, terreinbeheerders en de landbouw, 's avonds met de mensen uit het gebied, vertegenwoordigd in boermarken, dorpsverenigingen, IVN e.d. Tijdens de bijeenkomsten is in verschillende groepen aan de hand van stellingen gediscussieerd. Hierbij was er soms te weinig tijd waardoor de gewenste diepgang niet altijd werd bereikt. Anderzijds kwamen soms duidelijke vragen naar voren zoals de vraag of in tijden van extreme droogte er extra vanuit grondwater mag worden berekend.

Tijdens de bijeenkomsten zijn in grote lijnen de wateropgaven voor het Drentsche Aa-gebied in beeld gebracht. Projectleider Uko Vegter vond het met twee sessies op één dag intensieve, maar geslaagde gebiedsbijeenkomsten. “Met betrekking tot de waterkwantiteit hebben we aangegeven hoeveel extra water we moeten vasthouden met het oog op de klimaatverandering, in zowel landelijk als bebouwd gebied. Voor de waterkwaliteit hebben we de wateropgaven geschetst vanuit de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. Tevens hebben we de consequenties van de wateropgaven in kaart gebracht en met het gebied besproken.”

“Ten aanzien van het water vasthouden kunnen we zeggen dat we met het huidige beleid en de inspanningen zoals die onder de vlag van het Nationaal Beek- en Esdorpenlandschap plaatsvinden op de goede weg zijn. Dit neemt niet weg dat tot 2050 er nog wel aanvullende maatregelen nodig zijn op het gebied van vasthouden van water en verdrogingbestrijding, maar ook in bebouwd gebied. Voor wat betreft de waterkwaliteit concentreren de wateropgaven zich op het hermeanderen van de beek en het onderhoud, en minder op de waterkwaliteit zelf. Die verbetert al behoorlijk. In stedelijk gebied gaan we in nader overleg met de gemeenten praten over ambitie en de precieze invulling van maatregelen.”

Deze vorm van discussiëren met de omgeving is volgens de projectleider een goede manier. “De directe vorm van communicatie en het gezamenlijk bezig zijn met de wateropgaven levert een hoger rendement op en werkt voor ons als waterbeheerder effectief. Bovendien begrijpt het gebied ook beter in welke context wij als waterschap werkzaam zijn en hoe we gebiedsgericht en integraal het waterbeheer op de toekomst afstemmen.”

‘Meanderen mag, maar dan moet je wel compenseren’

Harm van Rhee was bij de bijeenkomst als lid van de Boermarke Gasteren.

“Eerlijk gezegd was ik bang dat de teneur van het verhaal zou zijn, dat er weer meer richting natuur moest gaan. Maar dat viel mee. Ook ik vind dat het Drentsche Aa-gebied een bijzonder landschap is dat we zeker moeten behouden. Maar ik heb het idee dat het wat doorslaat. Staatsbosbeheer kan het zelf lang niet allemaal bijhouden. Ze moeten houtwallen onderhouden waar ze niet aan toe komen. Overhangende takken op het land maken je spiegels kapot. Als je belt, komen ze wel, maar toch....

Naar mijn idee was de bijeenkomst meer bedoeld om de gevoelens ten opzichte van hermeandering te inventariseren. Mijn standpunt: meanderen mag, mits degenen waar het om gaat, er ook mee verder kunnen. Dus je moet wel compenseren. Er moet een oplossing uitkomen die past bij de groep. Alle aanwezigen vonden, dat de boeren moeten blijven. Dat is natuurlijk een opsteker, maar dan moet je zo'n boer wel een kans geven."

'Iedereen is ervan doordrongen dat er keuzes gemaakt moeten worden'

Herman Thije, provincie Drenthe, vond de bijeenkomst nuttig en de nieuwe aanpak van het waterschap zinvol.

"Voor mij waren de bijeenkomsten meer een bevestiging van zaken die wij als provincie ook al op de rol hebben staan. De plannen voor de hermeandering van het Rolderdiep bijvoorbeeld, zijn al enige tijd in de maak. Als we aan alle doelstellingen willen voldoen, zal het toch een keer moeten worden uitgevoerd. Ik vond dat er een nuttige discussie op gang kwam. Aanwezigen uit de landbouwsector stelden best kritische vragen. Logisch, want de aanpak heeft natuurlijk consequenties voor hen.

Over de maatregelen op zich werd eigenlijk niet zoveel gediscussieerd. We zijn natuurlijk ook al jaren bezig met het herinrichten en het aanpassen van dit watersysteem. De aandacht voor de Drentsche Aa richt zich niet alleen op water, maar ook op landschap en landbouw. Het gaat er eigenlijk om hoe je het water ten gunste van alle doelgroepen en alle partijen kunt laten komen. Dat vraagt een nauwkeurige afweging van - vaak - tegenstrijdige belangen. Iedereen is ervan doordrongen dat er keuzes gemaakt moeten worden. Nieuw is wel de manier waarop het waterschap naar buiten is getreden om de verschillende doelgroepen te informeren over de gang van zaken. Naar mijn idee heeft dat heel goed gewerkt."

'De inhoudelijke discussie verwacht ik later'

Olaf Jansen van de gemeente Assen vond het abstractieniveau van de bijeenkomst te hoog.

"Wat me is bijgebleven van de bijeenkomst is, dat er op basis van bestaand beleid niet zo veel hoeft te gebeuren. Ik had verwacht dat we het zouden gaan hebben over de concrete doelstellingen van Hunze en Aa's binnen de Kader Richtlijn Water. Maar het was eigenlijk niet meer dan een eerste aanzet.

Het zou voor een bestuurder wellicht interessant zijn te weten waar hij aan toe is, wat concrete maatregelen en beoogde effecten zijn. Dat is nu nog niet inzichtelijk en dus was er ook geen inhoudelijke discussie. Die verwacht ik later.

Een uitspraak als '25% van de oevers aanpassen' is veel te algemeen. De betrokkenen willen weten waar dat dan gebeurt. Op mijn land of op dat van de burens? En als je zegt 'zoveel % afkoppelen', geldt hetzelfde. Er moet afgekoppeld worden, er moeten overstorten dicht. Maar waar dan? Als gemeente wil je weten waar niet meer chemisch gespreid kan worden. Pas dan kun je de maatschappelijke kosten-baten afweging maken."

'Knelpunten kwamen onvoldoende aan de orde'

Pim Brocades van Milieufederatie Drenthe is positief over de aanpak van waterschap Hunze en Aa's.

"Het idee van een integraal watersysteemplan – kwaliteit en kwantiteit - per stroomgebied vind ik goed. Belanghebbenden kregen tijd en ruimte om dingen in te brengen. Wel vond ik het allemaal een beetje te algemeen. Het ging niet veel verder dan 'dat project loopt' en 'dit project is afgerond'. En vrijelijk discussiëren leidt niet tot zoveel als je geen lijst hebt van concrete maatregelen. Ik kreeg een beetje de indruk dat er vrij gemakkelijk geconcludeerd werd dat de gewenste maatregelen tot de doelen leiden.

Een aantal knelpunten is niet opgelost en dat kwam in de discussie onvoldoende aan de orde. De verdroging bijvoorbeeld is in 2015 niet opgeheven. En de kwelinvloed in het beekdal is een belangrijk aspect als het gaat om de kwaliteit van de Drentsche Aa. Het beekdal van de Drentsche Aa is al langer onder natuurbeheer, en ook voor een veel groter deel dan andere beeksystemen. Er zijn hier misschien minder knelpunten dan bij andere watersystemen, maar dat betekent niet dat het hele systeem op orde is. De middenlopen bijvoorbeeld wel, maar de bovenlopen niet. Die samenhang zou wat beter in beeld moeten komen."

Vervolg

Op basis van de verkenningnota en de reacties uit de gebiedsbijeenkomsten wordt een concreet voorstel voor maatregelen uitgewerkt gericht op de korte termijn (2015) met een doorkijk naar de langere termijn (2050). Inmiddels zijn de KRW-maatregelen voor de Drentsche Aa ook in de vorm van een factsheet uitgewerkt. Gebleken is dat we ten aanzien van het water vasthouden in Drentsche Aa-systeem op de goede weg zijn en dat op het gebied van de KRW er nog een aantal knelpunten moeten worden opgelost. Het voorstel inclusief kosten zal worden teruggekoppeld met de gebiedsgroep. Over de precieze vorm en tijdstip wordt nog nagedacht.

